

Notat

Introduktion til anlægsområdet

Teknik- og Miljøudvalget varetager jf. Styrelsesvedtægten § 19 stk. 2 og stk. 3 bygge- og anlægsarbejder på Teknik og Miljøområdet.

For anlægsområdet omfatter dette planlægning og udførelse af en lang række forskellige typer anlægsprojekter. I alt har forvaltningen omkring 750 aktive projekter fra helt små enkle projekter til store komplicerede projekter og budgetter på mange hundrede millioner kr.

Anlægsporteføljen omfatter renovering, genopretning og nyetablering af Københavns Kommunes:

- Broer og tunneler
- Parker, byrum og gårdhaver
- Skybrudsprojekter og klimaprojekter
- Veje og cykelstier
- Andre atypiske anlægsprojekter, eksempelvis renovering af søkanterne ved Peblingesø, stoppesteder til havnebusser mv.

Når forvaltningen igangsætter et anlægsprojekt, indtager forvaltningen rollen som bygherre. Projekterne kører herefter efter en fast fasemodel. Først indgår forvaltningen kontrakt med en rådgiver, som projekterer projektet. Under projekteringen er der almindeligvis en større borgerdialog med henblik på at afstemme projekts udformning og udførelsestakt. Som hovedregel skal et anlægsprojekt godkendes af Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen inden anlæg.

Efter politisk godkendelse indgår forvaltningen kontrakt med entreprenør, som bygger projektet. Når projektet er færdigbygget ibrugtager forvaltningen anlægget, dvs. giver borgerne adgang til at indtage byrummet. Det færdige anlæg overgår til Teknik- og Miljøforvaltningens driftsenheder, som varetager den videre drift og vedligehold af anlægget.

I en lille del af kommunens cykel- og vejprojekter projekterer og bygger forvaltningen selv med sin egen udførende enhed.

Lovmæssige rammer og bindinger

Som offentlig bygherre er forvaltningen underlagt en række udbudsregler, der sætter rammerne for, hvordan den offentlige ordregiver skal udbyde opgaver, så der sikres størst mulig konkurrence. Reglerne er beskrevet i henholdsvis Tilbudsloven og Udbudsloven. Herudover er forvaltningen underlagt de forvaltningsretlige principper, der pålægger ordregiver at iagttage principperne om saglighed i forvaltningen. Det indebærer, at forbuddet mod varetagelse af private hensyn, ligebehandlingsprincippet, kravet om forsvarlig økonomisk forvaltning og proportionalitetsprincippet skal overholdes i

22. november 2021

Sagsnr.
2021-0315738

Dokumentnr.
2021-0315738-39

Rådhussekretariatet

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
Postboks 444
1550 København V

EAN nummer
5798009809452

<http://www.kk.dk/teknik-og-miljøforvaltningen>

udbudsprocesserne. Ovenstående lovgivning har stor betydning for tilrettelæggelse af anlægsprojekters tidsplan, omfanget af udbudsmaterialet mm.

I udformning og udførelsen af de konkrete anlægsprojekter er forvaltningen som bygherre desuden forpligtiget til at overholde gældende lovgivning, fx miljølovgivningen, vejloven, lov om private fællesveje, byfornyelsesloven, arbejdsmiljøloven mv. Desuden er forvaltningen underlagt kommunalfuldmagtens retsgrundsætninger, herunder om saglighed og økonomisk forsvarlig forvaltning, som skal iagttages blandt andet ved tvister, hvor modparten har økonomiske ekstrakrav, samt ved anlæg på tredjemands areal.

80-20 reglen og anlægsmåltal

De enkelte anlægsprojekter kan være finansieret på forskellige måder. Nogle projekter består af en enkelt bevilling, andre af flere forskellige bevillinger. Projekter af samme type kan også være puljet og have en fælles økonomiramme. Projektøkonomien aflønner som udgangspunkt alle projekternes udgifter, dvs. både den interne bygherreorganisation og udgifter til rådgivere, entreprenører og materialer mv.

For anlægsprojekter med afsæt i Københavns Kommunes skybrudsplan, er der ud over den ordinære projektf finansiering en medfinansiering fra Hovedstadsområdet Forsyningsselskab (HOFOR) til at udføre den nødvendige vandafledning jf. skybrudsplanen. Medfinansieringen afregnes til HOFORs kunder via vandtaksten (takstmidler).

En god tommelfingerregel for hovedparten af forvaltningens anlægsprojekter er, at den tidsmæssige og økonomiske fremdrift følger "80-20 reglen", som går ud på, at:

- planlægnings- og projekteringsfaserne tager 80% af projektets samlede tidsramme, men kun 20% af den samlede økonomi
- anlægsfasen tager 20% af den samlede tid, men 80% af den samlede økonomi.

Forvaltningens samlede anlægsprojektportefølje styres efter et såkaldt anlægsmåltal, som fastsættes af Økonomiudvalget med afsæt i det kommunale anlægsloft fastsat efter forhandling mellem Kommunernes Landsforening og Staten. Anlægsmåltallet er et tal for, hvor mange anlægsmidler forvaltningen må bruge et givent år.

Anlægsmåltallet stiller krav til forvaltningens styring på tværs af projektporteføljen, så det faktiske forbrug på forvaltningens projekter ikke overstiger anlægsmåltallet. Lavpraktisk kan det derfor være problematisk at have for mange projekter i anlægsfasen samtidigt, da det vil give et meget stort forbrug, jf. 80-20 reglen. Derfor har anlægsmåltallet de enkelte år betydning for det tidspunkt, som anlægsprojekter kan igangsættes på, og i nogle tilfælde betyde, at projekter må fremrykkes eller midlertidigt standses pga. ændringer i anlægsmåltal, eller fordi uforudsete forhold forsinker eller fremrykker andre projekter.

Anlægsmåltallet gælder ikke for takstfinansierede anlæg, som fx skybrudsprojekter, men da et skybrudsprojekt ofte har ordinære

bevillinger til byrum eller lignende, kan anlægsmåltallet også godt påvirke fremdriften af skybrudsprojekter.

Kommunens planer, politikker, krav og standarder

Al planlægning, udformning og projektering af de konkrete anlægsprojekter foregår indenfor rammen af de vedtagne planer og politikker i kommunen. Centralt i arbejdet står Fællesskab København, KBH. Klimatilpasningsplanen, Skybrudsplanen, Bynatur i København 2015-2025 og Trafikledelsesplan for fremkommelighed <https://www.kk.dk/erhverv/indkoeb-og-udbud/planer-for-anlaegsprojekter>.

Derudover har forvaltningen en række krav, tekniske standarder og retningslinjer i forhold til fx design, miljø mv, som der skal tages højde for i planlægningen. Der kan også være stedspecifikke forhold og krav og ønsker fra borgerdialogen, som der skal tages højde for. Endelig er der en række myndigheder (både internt og eksternt) og grænseflader, hvis myndighedsbehandling og samarbejde kan have stor betydning for, hvad der kan lade sig gøre i et konkret projekt.

Som det fremgår af ovenstående, er der mange aspekter, som skal vægtes op mod hinanden i gennemførelsen af et anlægsprojekt, samtidigt med at anlægsrammen og tidsplanen skal overholdes. Det er derfor helt almindeligt at der sker en afvejning og prioritering mellem de forskellige hensyn, ønsker og krav i projekterne. Hvis denne afvejning og prioritering ligger uden for det politiske mandat, forelægges problemstillingerne og forslag til løsning for Teknik- og Miljøudvalget i en indstilling.

Væsentligste indstillinger på området

Forvaltningen har pr. ultimo 2021 ca. 550 projekter i projektering eller udførelse og omkring 200 projekter, som er ibrugtaget. Anlægsmåltallet var ved årets start 2021 på 1.036 mio. kr. Til sammenligning var anlægsmåltallene i 2018: 973, i 2019: 526 og i 2020: 662.

I løbet af 2022 skal udvalget tage stilling til en række større markante anlægsprojekter, som vil være med til ændre det lokale bybillede:

- Resultat af foranalyse vedr. delvis nedrivning af Bispeengbuen
- Godkendelse af projektforslag for byrums- og skybrudsprojekt i Hans Tavsens Park
- Sikker skolevejsvejs trafikprojekt på Backersvej
- Godkendelse af projektforslag for Harrestrup å i Vigerslevparken
- Forslag til byrumsprojekt og skybrudssikring af Lersøparken
- Resultat af foranalyse vedr. udskiftning vejbro, hvor Tuborgvej krydser over S-banen til Farum lige syd for Emdrup station, samt løsninger for trafikafviklingen under anlægsperiode.
- Forslag til placering og udformning af en ny cykel- og gangbro mellem Nordre Toldbod og Refshaleøen

Politisk handlerum

Medlemmerne i udvalget kan stille medlemsforslag eller ændringsforslag i forbindelse med behandling af konkrete

anlægsprojekter, hvortil der er afsat midler i de årlige budgetaftaler samt anlægsmåltal. Ud fra udvalgets beslutning, vil forvaltningen udarbejde ny indstilling eller indarbejde ændringsforslaget. I forbindelse med den konkrete udformning af et anlægsprojekt gennemfører forvaltningen en høring af relevante aktører og borgere, herunder typisk lokaludvalg, som indgår i udarbejdelsen af et projektforslag, som efterfølgende forelægges til politisk godkendelse.

Derudover kan politikerne bestille budgetnotater op til de årlige budgetforhandlinger og til overførelsessagen. Herefter udarbejder forvaltningen et budgetnotat, som beskriver projektet inkl. forventet tids- og budgetramme til brug i forhandlingerne.